

Matura poprawkowa 2026 - język polski

Arkusz 1 (testy), poziom podstawowy - proponowane odpowiedzi do zadań 1-16

Część 1. Test „Język polski w użyciu”

Zadanie 1. (0-2)

1. F 2. F 3. F

Pierwszy tekst koncentruje się przede wszystkim na zaletach inteligentnych budynków, a drugi pokazuje również ich zagrożenia. Tadeusiewicz podkreśla ponadto możliwość rozbudowy systemu, więc nie można mówić o braku możliwości jego ulepszenia.

Zadanie 2. (0-1)

Nie. Z tekstu Tadeusiewicza wynika, że inteligentne systemy zwiększają bezpieczeństwo, ponieważ ułatwiają wykrywanie np. włamania, pożaru lub zalania. Słupczewski zwraca jednak uwagę, że urządzenia inteligentne mogą stwarzać nowe zagrożenia, np. umożliwiać cyberprzestępcom dostęp do sieci domowej i danych użytkowników.

Zadanie 3. (0-1)

W ostatnim zdaniu występuje funkcja impresywna, ponieważ autor chce wpłynąć na postawę odbiorcy i zachęcić go do pozytywnego przyjęcia inteligentnych budynków. Potwierdza to użycie czasownika w formie zachęty: „przyjmijmy” oraz wykrzyknienie.

Zadanie 4. (0-1)

Akapit 2. został rozpoczęty spójnikiem „jednakże”, co sygnalizuje, że w tym akapicie wprowadzono inny aspekt zagadnienia - po opisanu korzyści autor przechodzi do zagrożeń.

Zadanie 5. (0-1)

A i E

A. stosowanie wyliczeń

E. występowanie słownictwa wartościującego

Zadanie 6. (0-4) - notatka syntetyzująca

Oba teksty pokazują, że inteligentne budynki mogą znacząco wpływać na komfort życia człowieka. Tadeusiewicz podkreśla przede wszystkim ich zalety: automatyzację codziennych czynności, oszczędność energii oraz zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników. Słupczewski również dostrzega te korzyści, ale zwraca uwagę na zagrożenia wynikające z zastosowania internetu rzeczy. Urządzenia mogą gromadzić dane o mieszkańcach i stać się celem cyberprzestępców. Korzystanie z inteligentnych systemów wymaga więc odpowiedniego zabezpieczenia urządzeń.

Liczba wyrazów: 67.

Część 2. Test historycznoliteracki

Zadanie 7. (0-1)

1. P 2. P

Patrokles próbuje wzbudzić w Achillesie współczucie dla cierpiących Achajów, a jednocześnie atakuje jego charakter, zarzucając mu bezlitosność i twarde serce.

Zadanie 8. (0-1)

Tak. W obu tekstach człowiek jest przedstawiony jako istota wyjątkowa dzięki rozumowi i mowie. W Antygonie właśnie dzięki swoim zdolnościom człowiek podporządkowuje sobie naturę i tworzy cywilizację. Kochanowski również podkreśla, że Bóg obdarzył człowieka rozumem i mową, które powinien on wykorzystywać do czynienia dobra i budowania ładu społecznego.

Zadanie 9. (0-2)

Rozstrzygnięcie: Tak, postawy są podobne.

Argument 1: Zarówno św. Franciszek, jak i podmiot liryczny Glorii wysoko cenią prostotę i brak przywiązania do dóbr materialnych. Franciszek nazywa ubóstwo skarbem, natomiast Stachura chwali człowieka, którego całym majątkiem jest to, co ma na sobie.

Argument 2: Obaj bohaterowie afirmują prostą rzeczywistość i naturę. Franciszek dostrzega wartość chleba, kamienia i źródła, a podmiot liryczny Glorii wychwala m.in. trawę, słońce, pory roku i owoce natury.

Zadanie 10. (0-1)

Ironia Walerego polega na tym, że pozornie zgadza się z Harpagonem, jakoby brak posagu był wystarczającym argumentem za małżeństwem córki. W rzeczywistości, przesadnie chwając takie rozumowanie i przeciwstawiając mu szczęście córki, ośmiesza skąpstwo Harpagona i jego podporządkowanie wszystkiego pieniądзом.

Zadanie 11.1. (0-1)

Tytuł utworu: Lalka

Nazwa epoki literackiej: pozytywizm

Zadanie 11.2. (0-1)

O realizmie fragmentu świadczy dokładne przedstawienie miejsca i czasu wydarzeń oraz realiów społecznych i historycznych. Narrator wskazuje konkretny rok - 1878 - wspomina wydarzenia polityczne oraz przedstawia środowisko warszawskich kupców, fabrykantów i właścicieli kamienic.

Zadanie 12. (0-2)

Postawa	Numer fragmentu
A. chłopomania	1
B. dekadentyzm	3

Pan Młody idealizuje wieś i zachwyca się jej naturalnością, natomiast wypowiedź Poety pokazuje typowe dla dekadentyzmu poczucie niemocy, wewnętrzne rozdarcie i pesymizm.

Zadanie 13. (0-2)

Wyjaśnienie: Paradoks polega na tym, że człowiek potrzebuje formy, aby funkcjonować wśród innych, a jednocześnie każda narzucona forma ogranicza jego indywidualność. Próba uwolnienia się od jednej formy prowadzi zwykle do powstania kolejnej.

Sytuacja: Józio, mimo że jest dorosły, zostaje przez profesora Pimkę wtłoczony w formę niedojrzałego ucznia i ponownie umieszczony w szkole. Próbuje bronić swojej niezależności, ale nie jest w stanie całkowicie uwolnić się od sposobu, w jaki postrzegają i „formują” go inni.

Zadanie 14. (0-1)

Nagromadzenie porównań oraz epitetów buduje w utworze nastrój grozy.

Zastosowane obrazowanie poetyckie jest nawiązaniem do „Apokalipsy św. Jana”, o czym świadczy wizyjny sposób przedstawienia katastrofy, śmierci i zagłady.

Zadanie 15. (0-1)

Tarrou nie godzi się na zło i aktywnie mu się przeciwstawia. Podczas epidemii organizuje ochotnicze oddziały sanitarne i uczestniczy w walce z dżumą, choć wie, że nie jest w stanie całkowicie wyeliminować cierpienia i śmierci. Jego działanie pokazuje, że człowiek powinien sprzeciwiać się złu niezależnie od szans na ostateczne zwycięstwo.

Zadanie 16. (0-2)

1. Postacie za kratami mogą symbolizować zniewolenie bohaterów przez narzucone im role, formy i relacje rodzinne. W Tangu członkowie rodziny nie potrafią stworzyć prawdziwego ładu - są uwikłani w chaos i konflikty.

2. Wielka czarna figura górująca nad domem może symbolizować Edka i jego przejęcie władzy. Po śmierci Artura brutalna, prymitywna siła zwycięża nad inteligencją i próbą przywrócenia zasad. Edek podporządkowuje sobie rodzinę, a końcowe tango staje się symbolem triumfu siły i masowej kultury nad wartościami.

Materiał opracowany na podstawie przesłanego arkusza maturalnego. Odpowiedzi mają charakter propozycji rozwiązania.